

U s n e s e n í

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 11. května 2017 odvolání obžalovaného **Oleksandra I.**, nar. xxx na Ukrajině, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 1. března 2017, sp. zn. 24T 18/2017, a rozhodl **t a k t o**:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Oleksandr I. uznán vinným pokračujícím zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle §21 odst. 1 tr. zákoníku. Byl odsouzen podle § 185 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání dvou let. Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku byl pro výkon trestu odnětí svobody zařazen do věznice s dozorem. Podle § 80 odst. 1, 2 tr. zákoníku mu byl uložen trest vyhoštění na dobu osmi let.

Podle zjištění soudu I. stupně se obžalovaný dopustil uvedeného zločinu tím způsobem, že 1) dne 1. 10. 2016 v době mezi 23:11 a 23:13 hodin v Praze 7, v ulici Xxx, na chodníku v prostoru za křižovatkou s ulicí Přístavní, v úmyslu násilím si vynutit soulož, zezadu napadl úchopem kolem boků poškozenou Olgu G., nar. xxx, která se pěšky vracela z kongresu konaného v Dělnické ulici domů, a kterou nejprve sledoval z ulice Xxx na místo útoku, poškozenou začal silně a bolestivě mačkat a štípat na zadku a v oblasti pánve, poškozená se jeho útoku aktivně bránila, odstrkovala jeho ruce, sesula se do dřepu, schoulila se a křičela, obviněný se jí snažil zvednout z podřepu do vzprámeného postoje, pak ji nechal a dal se na útěk,

2) dne 2. 10. 2016 v době od 00:18 hodin do 00:21 hodin v Praze 7, ulice Txxx, kudy se poškozená Zuzana L. R., nar. xxx, vracela směrem do ulice Xxx ke svému bydlišti, sledoval poškozenou cestou přes park v Tusarově ulici, dostihl ji v prostoru před domem Txxx, kde poškozenou v úmyslu násilím ji přimět k soulož, zezadu uchopil jednou paží kolem hrudi a dlaní sevřel její prs, zatímco druhou paží ji objal kolem boku a sevřel ruku v oblasti jejího přirození, strhl poškozenou na zem, kam dopadla částečně na levý bok a záda, při tom se udeřila zátylkem o chodník, následně poškozenou, která hlasitě křičela, zalehl, intenzivně ji osahával na prsou a v rozkroku, poškozená se aktivně bránila, snažila se jej bodnout prsty do očí, při tom jej poškrábala ve spodní části obličeje a na krku, přičemž při tomto jednání byl vyrušen náhodným chodcem a dal se na útěk.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání, které směřuje do výroku o vině i trestu. Soudu I. stupně vytýká nedostatky rozsudku, stručné a útržkovité odůvodnění, kdy se vůbec nevypořádal s obhajobou obžalovaného. Také není zřejmé, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů. Poukazuje na to, že obhajoba už v průběhu vyšetřování navrhla překvalifikaci zjištěného jednání na přečin sexuální nátlaku podle § 186 tr. zákoníku. Soud se tím vůbec nezabýval. Shrnul výpovědi svědkyň, které spíše odpovídají trestnému činu podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku, přesto byl obžalovaný odsouzen za znásilnění ve druhém odstavci. V jeho jednání se však násilí v pravém slova smyslu nevyskytuje, poškozené sice povalil na zem, ale ve chvíli, kdy se začaly bránit a křičet, nechal je být a ve svém počínání nepokračoval. Také nesouhlasí s tím, že byl odsouzen podle druhého odstavce zločinu znásilnění, neboť by trestnou činnost musel spáchat souloží. Zabývá se pojmem soulož a napadenému rozsudku vytýká, že v něm není dostatečně objasněno, proč jednání obžalovaného nestačí kvalifikovat podle prvního odstavce a není z něj zřejmé, jak chápe soud rozdíl mezi pojmem pohlavní styk a soulož. Rozsudek považuje za nepřezkoumatelný. Není z něj totiž zřejmé, jakými úvahami se soud řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení trestního zákona v otázce viny a trestu.

Dále mu vytýká, že obžalovanému uložil nepodmíněný trest odnětí svobody, který považuje za nepřiměřeně přísný. Obžalovaný dosud trestán na území České republiky nebyl, také na Ukrajině má čistý trestní rejstřík. Poukazuje na trestní sazbu za trestný čin podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku a na ust. § 55 odst. 2 tr. zákoníku, kdy je přesvědčen, že by stačilo uložení trestu na svobodě. Dále rozsudku vytýká, že v odůvodnění uvedl, že se obžalovaný dopustil útoku se stoupající agresivitou, ale podle obhajoby vyplývá z jeho jednání opak. Z odůvodnění rozsudku pak není patrné, zda k této agresivitě přihlédl jako k přitěžující okolnosti, což by podle § 39 odst. 4 tr. zákoníku bylo vyloučeno, neboť je pojmovým znakem trestného činu, za který byl nepravomocně odsouzen.

Pokud jde o trest vyhoštění z České republiky, je jedním z účelů trestu zabránit pachateli v opětovném páchání trestné činnosti. Nebyla dostatečně uvážena povaha a závažnost trestného činu, která je určována podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku mj. i způsobem provedení činu a okolnostmi, za kterých byl spáchán. Poukazuje na výpověď svědkyně Zuzany L. R., podle níž chování útočníka bylo amatérské, mělo se uskutečnit pod okny domů za situace, kdy o víkendu málokdo spí, ani ji nenapadlo, že by ji někdo chtěl takto „hloupě“ znásilnit. Způsob provedení činu tedy nebyl připravený, byl neprofesionální, nepromyšlený, náhlý a s nemožností dokonání a s jistotou následného bezprostředního odhalení. Navíc opilost obžalovaného mu znemožňovala utéci, jak vyplývá ze svědectví Yuriye F.. Konečně mu vytýká, že nehodnotil poměry pachatele podle § 38 odst. 1 tr. zákoníku, neboť je netrestaný, vedl řádný život, je zasnoubený, chystal se založit rodinu, má rodinné zázemí, své potíže s alkoholem si uvědomil a jeho půlroční pobyt ve vazbě se může vedle uložení vyhoštění jevit jako trest dostatečný. Je proto přesvědčen, že soud nerespektoval ust. § 38 odst. 1, 2 tr. zákoníku.

Domáhá se toho, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil, uznal ho vinným trestným činem podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku a uložení trest mu přiměřeně snížil na podmíněný s dostatečně dlouhou zkušební dobou.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání obžalovaného podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž odvolání obžalovaného směřuje, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání. Poté dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného není důvodné.

Především je třeba poukázat na to, že při zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. řádu a sdělení obvinění dne 2. 10. 2016 i při jeho rozšíření podle § 160 odst. 1, 5 tr. řádu dne 12. 10. 2016 byla jeho trestná činnost obžalovaného kvalifikována shodně s obžalobou. Ve své první výpovědi dne 2. 10. 2016 obžalovaný vypovídal naprosto v rozporu se zjištěnými okolnostmi případu, dne 2. 11. 2016 odmítl vypovídat vůbec. Soud I. stupně provedl potřebné důkazy, rozhodně pro závěr o vině obžalovaného, nelze mu vytknout, že by se při provádění a hodnocení důkazů dopustil nějakých pochybení, která by mohla mít vliv na správnost rozhodnutí ve věci. Odvolací soud připomíná, že nalézací soud, který důkazy prováděl, má také výhradní právo je hodnotit a ani odvolací soud nemůže do hodnotících závěrů zasáhnout, pokud neshledá porušení ust. § 2 odst. 5, 6 tr. řádu. V přípravném řízení, ale ani před soudem I. stupně, nedošlo k porušení práv obžalovaného na obhajobu a ani k žádným jiným pochybením.

Pokud se obhajoba domáhá kvalifikace jednání obžalovaného podle § 186 tr. zákoníku jako sexuálního nátlaku, je třeba připomenout, že skutková zjištění v daném případě zcela takovou kvalifikaci vylučují, neboť skutkové podstaty uvedené v ust. § 186 sankcionují zcela jiné sexuální jednání pachatele, než v daném případě bylo zjištěno. Trestný čin znásilnění podle § 185 je ve vztahu k trestnému činu podle § 186 speciální. V daném případě bylo prokázáno napadení poškozených Olgy G. a Zuzany L. R. s odstupem cca jedné hodiny, přičemž z kamerových záznamů, které snímaly místo činu, jasně vyplynulo, že obžalovaný se pohyboval v okolí místa činu cíleně celou dobu, a když prvním útokem na poškozenou G. nedosáhl sexuálního uspokojení, zaútočil na poškozenou R.. Obžalovaný se k trestné činnosti nedoznal, dokonce popírá, že na místě činu byl, přitom naplnil znaky násilí a není sporu o tom, že jeho úmysl směřoval k dosažení pohlavního styku, neboť v obou případech byly jeho oběťmi ženy, které napadal ze zadu, snažil se využít své fyzické převahy, poškozenou G. silně a bolestivě mačkal a štípal na zadku v oblasti pánve, přičemž tato poškozená velmi strategicky zaujala polohu ve dřepu, kdy se schoulila a křičela a tím také omezila možnost obžalovaného dotýkat se jejích intimních míst. Pokud jde o druhou poškozenou, tu rovněž uchopil oběma pažemi, dotýkal se jí na intimních místech, strhl ji na zem, osahával ji na prsou a v rozkroku, přičemž obě poškozené se velmi aktivně bránily, křičely, až dosáhly toho, že se obžalovaný vylekal a dal se na útěk. Soud I. stupně správně posoudil, že jednání obžalovaného směřovalo k souloži, přitom trestný čin nedokonal, ve druhém případě byl zadržen svědky, v prvním případě byl vyrušen náhodným chodcem, a z okolností případu nelze o jeho záměru pochybovat. Důkazy expertizami DNA jsou nezpochybnitelné, obžalovaný byl jimi a výpověďmi poškozených a svědků, které soud I. stupně uvádí v odůvodnění rozsudku, usvědčen. Tvzení obhajoby, že se pachatel nedotýkal intimních míst poškozených pohlavním údem, není pro právní kvalifikaci skutku jako pokusu trestného činu znásilnění vůbec podstatná. Není významné, že poškozené byly oblečené. Zákon nepožaduje, aby k takovému kontaktu došlo. Další intimní dotyky poškozená G. obžalovanému znemožnila, jak již bylo zmíněno, pokud jde o druhou poškozenou, kterou se podařilo obžalovanému

srazit na zem, dovolala se pomoci. Pokud by se totiž nepodařilo poškozeným vymanit, hrozilo, že by obžalovaný dokonal jednání, k němuž směřoval, a sice pohlavní styk K argumentům obhajoby lze pouze uvést, že není zřejmé, jaký jiný cíl by obžalovaný sledoval svým jednáním, než znásilnění, jak z okolností případů plyne. Obě napadené tento jeho záměr vnímaly. Nelze ani souhlasit s tím, že by jednání obžalovaného nebylo násilím. Za pohlavní styk se podle soudní judikatury považuje jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, přičemž patří mezi takové jednání i pouhé osahávání mužem na intimních místech. Za násilí se v soudní praxi považuje použití fyzické síly ze strany pachatele za účelem překonání nebo zamezení odporu oběti a dosažení pohlavního styku proti její vůli. Bylo prokázáno, že obě ženy se bránily a také se za pomoci náhody či jiných osob ubránily, proto je jeho trestná činnost posouzena jako pokus trestného činu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku.

Pokud jde o námitky obhajoby ohledně nedostatečného odůvodnění rozsudku, je třeba konstatovat, že jde o zcela standardní rozhodnutí, které je sice stručné, ale nepostrádá náležitosti ust. § 129 odst. 1 tr. řádu. Výtka ohledně užití výrazu, že jednání obžalovaného bylo vedeno „se stoupající agresivitou“ je zcela nepřipadná, neboť soud I. stupně tím vyjádřil srovnání prvního a druhého útoku, kdy mu lze dát za pravdu, že druhý útok už byl veden se stoupající agresivitou, která vedla ke stržení poškozené na zem a tím ke snazšímu útoku pachatele na ni. Lze pouze konstatovat, že obžalovaný sice neužil brutálního násilí, které by skončilo závažnějším zraněním poškozených, ale násilí užil a poškozená G. utrpěla drobné zranění.

Pokud jde o závěry o vině, k nimž soud I. stupně dospěl, lze proto na rozsudek jako zcela správný odkázat. Velmi podrobně se zabýval obhajobou obžalovaného, která byla vyvrácena důkazy, argumentace obhajoby není případná. Nebere například v úvahu bolestivost fyzického útoku vůči poškozeným, ani jejich psychické následky, což účelově pomíjí.

Nelze souhlasit ani s tím, že soud I. stupně se nevypořádal se zamítnutím návrhu obhajoby na doplnění dokazování, kdy jasně uvedl, že s ohledem na shromážděné důkazy považuje výslechy dalších osob, které na místě nebyly přítomny, za nadbytečné.

S argumenty odvolání nelze souhlasit ani pokud jde o uložený trest. Trestní sazba ust. § 185 odst. 2 tr. zákoníku činí dva roky až deset let a obžalovanému byl s ohledem na okolnosti případu ukládán trest na samé spodní hranici trestní sazby. Soud správně posoudil osobu obžalovaného, na našem území dosud netrestaného, který však neměl platné vízum pro pobyt v České republice, ale pouze polské vízum, které trvalo do 11. 3. 2017. Vystihl závažnost a velkou společenskou škodlivost jednání obžalovaného vůči oběma ženám, které byly oběťmi jeho útoku, také jeho zavrženíhodnost. Byl to obžalovaný, kdo tvrdil, že jeho jednání bylo důsledkem toho, že se opil, ovšem nebyl natolik opilý, aby se dopustil vůči ženám fyzického násilí a snažil se utéci, když byl vyrušen. Přesto však nelze předvídat do budoucna nebezpečnost jeho chování, pokud nebude kontrolovat přísun alkoholu. Právě vysoká společenská škodlivost jeho jednání bylo důvodem k uložení nepodmíněného trestu, neboť šlo o celkem dva útoky pokračujícího deliktu, jak soud I. stupně také správně odůvodnil a uzavřel.

Pro výkon trestu odnětí svobody byl zařazen pouze do věznice s dozorem, byť jde o násilné jednání, neboť soud vycházel především z toho, že nebyl dosud soudně trestán a byl mu uložen trest odnětí svobody nepřevyšující tři léta (§56 odst.2 písm.b) tr.zákoníku).

Správný je i trest vyhoštění na dobu určitou, který odpovídá ustanovení § 80 odst. 1, 2 tr. zákoníku, neboť je zřejmé, že uložení takového trestu vyžaduje bezpečnost lidí v České republice, odpovídá povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Ust. § 81 odst. 3 tr. zákoníku se na obžalovaného nevztahuje.

Proto neshledal odvolací soud argumenty odvolání obžalovaného důvodnými a zamítl je podle § 256 tr. řádu.

P o u č e n í : I/ Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

II/ Proti tomuto usnesení **l z e** podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost toho výroku, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud.

Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. řádu.

V Praze dne 11. května 2017

JUDr. Eva Burianová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zdenka Vyskočilová